

Egészségügyi szervezeti és irányítási ismeretek

	Tantárgy neve	Óraszám			Kredit			Félév	Számon-kérés módja	Ismeretkör
		elm.	gyak.	össz.	elm.	gyak.	össz.			
1. félév										
1	Az egészségügyi ellátórendszer szerkezete	8	0	8	2	0	2	1	koll.	egészségügyi, szervezeti és irányítási ismeretek
2	Egészségügyi ismeretek	12	12	24	5	5	10	1	koll.	egészségügyi, szervezeti és irányítási ismeretek
3	Betegutakhoz és intézményi alkalmakhoz kapcsolódó kommunikáció	8	8	16	4	3	7	1	beszám.	egészségügyi, szervezeti és irányítási ismeretek
	Szakdolgozat konzultáció	0	0	0	0	10	10	2	gyak.j.	
	Szakdolgozat								kk	

Megjegyzések:

7. A Kórházi terepgyakorlat c. tárgy teljesítéséhez a 2-6. tárgyban meghatározott területek közül legalább 4 területen kell személyes tapasztalatokat szerezni, lelkiigondozói beszélgetéseket folytatni és mindegyik területről egy-egy írásos beszélgetésfeljegyzést készíteni.

8. A Beszélgetéselemzés tárgy keretében a kórházi terepgyakorlaton készül beszélgetésfeljegyzések csoportos elemzése történik.

9. Az Önismereti tréninghét tárgy egy hetes intenzív (bentlakásos) nem kredites önismereti tréninget foglal magában, melynek teljesítése az abszolutórium megszerzésének feltétele.

TANTÁRGYLEÍRÁSOK

Kórházlelkész szakirányú továbbképzési szak

HT PKL01– AZ EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÓRENDSZER SZERKEZETE			
Féléves óraszám:	Kredit:	Előtanulmányi kötelezettség:	
		-	
Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve:	Értékelés módja:
		magyar	Kollokvium
		Ajánlott félév:	Értékelés módszere:
		I.	beszámoló
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja			
A tantárgy oktatásának célja az egészségügyi szervezetek működésének, szervezés- és vezetésméletténe rendszerszintű áttekintése. A kurzus elsősorban a fekvőbeteg-ellátó intézményrendszerre fókuszál, de ismerteti a járóbeteg-ellátás különböző szintjeinek sajátosságait is. A kurzus hallgatói megismerik az egészségügyi intézményi menedzsment legfontosabb kérdéseit, az intézmény- és osztályvezetés feladatait, az intézményi szintű költségvetés rendszerét, valamint az intézményi finanszírozás alapelveit is.			
A tantárgy programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:			
A magyar egészségügyi ellátórendszer szerkezeti felépítése. Fekvő-, járó- és alapellátási rendszerelemek. Az egészségügyi menedzsment alapfogalmainak rögzítése. Az egészségügyi adminisztratív irányítórendszer bemutatása. Intézményi struktúra, feladatmegosztás, kommunikáció. Az intézményi menedzsment felépítése, igazgatási feladatkörök felosztása. Osztályos szintű vezetés, feladatok, kompetenciák. Az intézmények orvos-szakmai és ápolási menedzsmentje, hatáskörök. Jogi és igazgatási szempontok és feladatok az egészségügyi intézményben. Gazdasági és műszaki menedzsment. Egészségügyi emberi erőforrás tervezés és -gyakorlat intézményi szinten. Intézményi identitás, küldetéstudat, kultúra, stratégia, működés és működtetés.			
Kötelező irodalom:			
Az előadások anyaga.			

HT PKL03/04– EGÉSZSÉGÜGYI ISMERETEK			
Féléves óraszám:	Kredit:	Előtanulmányi kötelezettség:	
12	5	-	
		Oktatás nyelve:	Értékelés módja:

Tárgy besorolása:	Meghirdetés féléve:	magyar	Kollokvium/Gyakorlati jegy
kötelező	ősz	Ajánlott félév:	Értékelés módszere:
		I.	beszámoló

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja

A kórházlelkész felelősségteljes munkáját jelentősen segíti, amennyiben a legfontosabb testi- és lelki betegségek, kórfolyamatok alapvető jellegzetességeit ismeri. A kurzus az emberi test egészséges működésének áttekintése után képet nyújt a kóros folyamatok legalapvetőbb karakterisztikáiról. Ezen ismeretek birtokában a kórházlelkész az egészségügyi ellátás különböző szintjein, a saját alapképzettségén kívüli területeken is még hasznosabb tagjává válhat a beteg kezelésében részt vevő egészségügyi csapatnak.

A tantárgy programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

Az emberi test felépítése. Szervek, szervrendszerek. Az egészséges emberi test működése. Különböző szervek, szervrendszerek kóros működése, ezek tünetei. A beteg életét közvetlenül veszélyeztető kórfolyamatok által okozott legfontosabb tünetek áttekintése, ezek felismerése. Az egészségügyi szakdolgozók azonnali értesítése szükségességének legfontosabb esetei. A kórházlelkész szerepe az egészségügyi ellátásban.

Kötelező irodalom:

Az előadások anyaga.

HT PKL05/06 – BETEGUTAKHOZ ÉS INTÉZMÉNYI ALKALMAKHOZ KAPCSOLÓDÓ KOMMUNIKÁCIÓ

Féléves óraszám:	Kredit:	Előtanulmányi kötelezettség:	
		-	
Tárgy besorolása:	Meghirdetés féléve:	Oktatás nyelve:	Értékelés módja:
kötelező	ősz	magyar	Kollokvium/Gyakorlati jegy
		Ajánlott félév:	Értékelés módszere:
		I.	beszámoló

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja

A betegekkel való megfelelő kapcsolat kialakításának alapfeltétele a betegekkel való jó kommunikáció. A hatékony testi és szellemi gyógyítás alapeleme, hogy a beteggel olyan kapcsolatot tudjunk kiépíteni, amely bizalomteljes, információban gazdag és a beteg részéről is az együttműködés maximális szintjét tudja létrehozni. Az oktatás célja a kommunikációs módszerek alapjainak átadása: a betegek meghallgatása, kikérdezése, tájékoztatása és együttműködésük kialakítása.

A tantárgy programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

A betegekkel történő kommunikáció általános szabályszerűségeinek ismertetése. A kommunikáció alapelemei, formái és csatornái. Az életkornak megfelelő kommunikációs stratégiák, a problémafeltáró és problémamegoldó, valamint ösztönző kommunikáció áttekintése. A különböző szintek felmérése: gyermek, idős, baleset, szenvedélybeteg kommunikáció sajátosságai. Kommunikáció az egészségügy különböző szintjein: járóbeteg-, illetve fekvőbeteg intézményekben. A különböző betegcsoportok személyiségének feltérképezése, megértése és a betegekkel való kapcsolat minőségének optimalizálására való törekvés.

Kötelező irodalom:

Az előadások anyaga.

HT PKL07 – LELKIGONDOZÁS AZ EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNYEKBEN

Féléves óraszám: N: 8	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Kollokvium
		Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere: vizsga, beszámoló

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja

A lelkipogondozó-kórházlelkész képzést azoknak a lelkészhallgatóknak és lelkészeknek ajánljuk, akik egészségügyi intézményben szeretnének szolgálni, vagy már kórházban folytatnak lelkipogondozói tevékenységet. A képzés a kórházi lelkipogondozás történetétől és alapjaitól indulva, elméletet és gyakorlatot ötvözve kíván szakmai tudást nyújtani a teológia és egyház, valamint az orvostudomány és az egészségügy rendszerében való eligazodáshoz, felkészítve a hallgatókat a kórházi lelkipogondozásra.

Bevezetést nyújt a rendszerszemléletű kórházlelkészi szolgálathoz, segít az intézményeket és annak résztvevőit kapcsolataikban differenciáltan szemlélni, lelkipogondozói folyamatokra reflektálni, azokat professzionálisan alakítani, s e munkának a személyes és strukturális feltételeit megérteni, elsajátítani.

Évközi tanulmányi követelmények:

Megadott témában beszámoló írása, aktív részvétel, sajátélmény, önreflexió, szemeszter végén kollokvium.

A tantárgy programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

A kórházi lelkipogondozás története, külföldi kitekintés, magyarországi áttekintés, kutatások

Rendszerszemléletű lelkipogondozás

Az egyházi és a kórházi rendszer különbségei (organigram)

A kórházi lelkipogondozás fogalmi meghatározása

A kórházi lelkipozás funkciói A lelkipozó-kórházlelkész személye, kapcsolatai, kommunikációja A lelkipozó-kórházlelkész helye a rendszerben (modellek) Kórházlelkési szolgálat 21. századi kihívásai
Kötelező irodalom:
Michael Klessmann: A klinikai lelkipozás kézikönyve, Debrecen, 2002. (1-45.o. 183-284.o.) Michna Krisztina: Szolgálat az egyház peremén, Kálvin Kiadó, Budapest, 2018.
Ajánlott irodalom:
Hézszer Gábor: Pásztorálpszichológiai tanulmányok, Debrecen, 2002 Hézszer Gábor: Miért? Rendszerszemlélet és lelkipozói gyakorlat, Kálvin Kiadó, Budapest, 2001 Hans-Christoph Piper: Meghívás beszélgetésre, Debrecen, 2003 Christoph Morgenthaler: Systemische Seelsorge, W. Kohlhammer Verlag, Stuttgart, 2005. Isolde Karle: Seelsorge in der Moderne, Neukircher Verlag, Neukirchen-Vluyn, 1996. Erhard Weiher: Mehr als begleiten, Matthias-Grünewald Verlag, Mainz, 2004. Rudolf Albisser, Adrian Loretan (Hg.): Spitalseelsorge im Wandel, LIT Verlag, Zürich, 2007.

HT PKL09 – PSZICHIÁTRIAI BETEGEK ÉS DEMENSEK LELKIGONDOZÁSA			
Féléves óraszám: N: 8	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Kollokvium
		Ajánlott félév: II.	Értékelés módszere: órai aktivitás, szóbeli vizsga
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja			
A tantárgy világossá kívánja tenni a lelkigondozói lehetőségek és feladatok körét a pszichiátriai megbetegedésekben szenvedők között. Ehhez a hallgatóknak legalább nagy vonalakban meg kell ismerniük az egyes kórképek sajátosságait, valamint kezelésük pszichiátriai és pszichoterápiás elméletét és gyakorlatát. A lelkigondozónak látnia kell, hogy az egyes betegségtípusoknál mi az a sajátos szempont, amivel hozzájárulhat a gyógyító team munkájának eredményességéhez.			
Évközi tanulmányi követelmények:			
olvasmányi beszámoló készítése			

A tantárgy programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:	
1.	Illetékességi területek (kompetenciák) a pszichiátria, a pszichoterápia és a lelkigondozás között
2.	Lelki egészség és hit
3.	A vallási megküzdés sajátosságai
4.	Szkizofrénia és egyéb pszichotikus zavarok és a vallásosság
5.	Hangulatzavarok és a vallásosság
6.	Szorongásos zavarok és a vallásosság
7.	Demensek spirituális segítése
8.	Szenvedélybetegségek és a hit
Kötlező irodalom:	
Hézser G. A pásztori pszichológia gyakorlati kézikönyve, Budapest, 1990.	
M. Klessmann: A klinikai lelkigondozás kézikönyve, Debrecen, 2002.	
Tringer L.: A gyógyító beszélgetés, Budapest, 1992	
I. Baumgartner: Pásztorálpszichológia, Budapest, 2003.	
Ajánlott irodalom:	
Szádóczy E. – Rihmer Z.: Hangulatzavarok, Budapest 2001.	
A. T. Beck et al.: A depresszió kognitív terápiája, Budapest, é. n.	
A. T. Beck – G. Emery: A szorongásos zavarok és fóbiák kognitív szemlélete, Budapest, 1999.	
Döme L.: Személyiségzavarok, Budapest, 1996.	
R. J. Comer: A lélek betegségei, Budapest 2014.	
P.-G. Nohl: Mit seelischer Krankheit leben, Göttingen, 1991.	
Kaiser, P.: Religion und Psychiatrie, Göttingen 2007.	

HT PKL17 – TRAUMATOLÓGIAI BETEGEK LELKIGONDOZÁSA			
Féléves óraszám: N: 8	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Kollokvium
		Ajánlott félév: II.	Értékelés módszere: órai aktivitás, szóbeli vizsga

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja
A kurzus célja, hogy a hallgatókat bevezesse a balesetet szenvedett betegek és hozzátartozóik lelkipondozásának lehetőségeibe, különös tekintettel a sürgősségi lelkipondozás és a veszteségfeldolgozás területére.
A tantárgy programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:
1. Teológiai bevezetés és önismereti reflexió 2. Lelkipondozás krízishelyzetben 3. Veszteségfeldolgozás 4. Hozzátartozók, egészségügyi dolgozók lelkipondozása, team munka
Kötelező irodalom:
Bodó Sára: Gyászidőben, Budapest, Kálvin Kiadó, 2016. (68-85.) Farkas Edina: Veszteségből nyereség, Embertárs 2012/1. (42-52.) Hajduska Marianna: Krízislélektan, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2010. (11-35.) Hézszer Gábor: A pásztori pszichológia gyakorlati kézikönyve, Református Zsinati Iroda Sajtóosztálya, Budapest, 1990. (115-140.)
Ajánlott irodalom:
Horváth-Szabó Katalin: Vallás és emberi magatartás, PPKE Bölcsészettudományi Kar, Piliscsaba, 2007. (31-57., 120-131.) Kiss Enikő Csilla, Sz. Makó Hajnalka (szerk.): Gyász, Krízis, Trauma és a megküzdés lélektana, Pro Pannonia Kaidói Alapítvány, Pécs, 2015. M. Klessmann: A klinikai lelkipondozás kézikönyve, Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, 2002.